

Mellanrum #78 Göteborgs Stadsmuseum 2016-10-26

Unikt samarbete för hållbar framtid i Hammarkullen

Seminariererien Mellanrum på Göteborgs Stadsmuseum hade fokus på utvecklingen i Hammarkullen den 26 oktober 2016. Från vänster Johanna Lindblad från Bostadsbolaget, Kim Weinehammar, Alfredo Torrez, Ola Terlegård och Kristofer Lundberg från Hyresgästföreningen.

Allmännyttiga Bostadsbolaget har nyligen köpt 890 lägenheter med renoveringsbehov i Hammarkullen. Nu storsatsar förvaltningar och bolag inom Göteborgs Stad på att utveckla stadsdelen i nära dialog med Hammarkulleborna.

Genom att förvärva bostadshusen på Gropens Gård och Bredfjällsgatan blir Bostadsbolaget den dominerande fastighetsägaren i Hammarkullen med totalt 2 200 hyresrätter.

– Nu blir det mycket enklare att satsa och tänka på helheten i Hammarkullen. Att det finns en kommunal aktör med så stora andelar av bostäderna underlättar också samarbetet kring stadsdelen inom staden, säger Johanna Lindblad som är processledare för Utveckling Hammarkullen på Angereds stadsdelskontor.

Är framtiden i Hammarkullen? – var rubriken när seminarieserien Mellanrum på Göteborgs Stadsmuseum bjöd in till ett samtal med Johanna Lindblad och fyra representanter från den lokala hyresgästföreningen.

– Idag är framtiden inte i Hammarkullen, men den skulle kunna bli det. Och det är om vi får verkligt inflytande och makt. Vi vill ha makt över våra hem, över våra liv och över vårt närområde, säger Kristofer Lundberg, ordförande i hyresgästföreningen Angered.

Fyra kommunala aktörer samarbetar

2014 kom rapporten Skillnader i livsvillkor och hälsa i Göteborg. Den visar att skillnaderna är stora mellan olika områden i staden – men också att klyftorna ökar. I vissa delar av staden lever upp till 60 procent av alla barn i ekonomiskt utsatta hushåll, i mer välbeställda områden är motsvarande siffra två procent. Skillnaden i medellivslängd är 7,5 år för kvinnor och 9 för män.

– Det är inte okej. Det är inte en sådan stad vi vill ha i Göteborg, säger Johanna Lindblad. För att vända trenden satsar Göteborgs Stad på att utveckla hälsofrämjande och hållbara livsmiljöer. Hammarkullen fungerar som pilotprojekt där insatserna löpande utvärderas i lärande syfte.

Fyra kommunala aktörer – Bostadsbolaget, Göteborgslokaler, Stadsförvaltningen Angered och Park och Natur – har gått samman för att driva på utvecklingen i Hammarkullen. Ett av de allra första konkreta resultaten av samarbetet är en bemannad parklek som så småningom ska ingå i Göteborgs utbud av utflyktsparker.

Och fler saker är på gång. Det finns planer på ett helt nytt aktivitetshus, nya bostäder, upprustning av utemiljöer och en kretsloppspark i miniformat med arbetsnamnet Retur-rum. Dessutom ska bibliotek och medborgarkontor byggas om och Hammarbadet renoveras.

– Allt det här kommer påverka invånarnas vardagsmiljö. En särskild lokal för utställningar och dialog kring satsningen kommer finnas, dit människor kan komma och säga vad de tycker, säger Johanna Lindblad.

Medskapande ska genomsyra processen

Hammarkullen har 8200 folkbokförda invånare, men troligtvis bor betydligt fler i stadsdelen. Enligt statistiken präglas Hammarkullen av låg utbildningsnivå, hög andel med långvarigt försörjningsstöd, trångboddhet och kriminalitet.

– Komplexa samhällsproblem som saknar enkla lösningar. Men åker man till Hammarkullen är det inget av detta som märks. Det är ett jättetrevligt ställe att vara på, säger Johanna Lindblad.

För det finns samtidigt en annan bild av stadsdelen. Hammarkullen är känd för sin mångfald, sitt rika kulturliv och levande civilsamhälle. Varje år anordnas en färgsprakande festival med enorm lokal uppslutning.

De samarbetande förvaltningarna och bolagen har bestämt att den utvecklingsprocess som nu påbörjats ska genomsyras av två saker: Delaktighet och social hållbarhet.

– Forskningen säger att det är bra att jobba med delaktighet och medskapande. Det har vi med oss. Men det kan göras på olika sätt – vem ska göra vad? Hur långt sträcker sig Bostadsbolagets bidrag till samhällsutvecklingen? I den här processen ska vi testa och tänja på gränser för att se vad vi kan göra tillsammans, säger Johanna Lindblad.

Förutom idéer kring olika typer av externa vardagsrum är delningsekonomi ett spännande spår som kan kopplas till samtliga tre dimensioner av hållbarhet.

– I ett hyreshus är det självklart att dela på tvättmaskin och tvättstuga. Men kan man dela på annat? Kan Bostadsbolaget stå för en lokal där man kan hämta ut en symaskin eller borrhandsmaskin?

Boendeflyttande kräver tillit

En aktuell fråga är boendeflyttande i samband med renoveringar. I de nyköpta bostadshusen är underhållet kraftigt eftersatt och för närvarande pågår en inventering av vad som behöver åtgärdas. För att ta reda på de boendes förväntningar och skapa förtroende gör Bostadsbolaget hembesök hos hushållen.

När svaren ska sammanställas och tolkas är Hyresgästföreningen med.

– Det var ett krav från vår sida när vi gick in i den här processen. Vår erfarenhet från tidigare dialoger är att det ofta går fel när någon utifrån tolkar svaren, säger Kristofer Lundberg.

I Hammarkullen är valdeltagandet lågt och det finns ett utbrett misstroende mot initiativ utifrån.

– Ett av stadens mål är att öka valdeltagandet och då krävs större tillit mellan invånarna och stat/kommun. Dialog kring boendefrågor och områdesutveckling tror jag kan vara ett steg i att skapa den tilliten, säger Johanna Lindblad.

Att gå från det lägsta steget i delaktighetstrappan – information – till det högsta – medbeslutande – kräver att några ger ifrån sig makt.

– Vilka är ambitionerna för delaktighet i den här utvecklingsprocessen? Jag skulle önska att man kommunicerar det till Hammarkulleborna så att de inte blir besvikna, säger Ola Terlegård, ordförande i lokala hyresgästföreningen Bredfjäll Gropens Gård.